

Tuto zprávu se sluší tradičně zahájit poděkováním: Pro své aktivity zažívám neustálou podporu mnoha jednotlivců, farářů i laiků, sborů, seniorátů, českobratrské evangelické i dalších církví. Srdečně děkuji!

Od počátku září se mi rozšířil úvazek faráře pro menšiny na 1/3, množství času, které těmto aktivitám věnuji, ovšem třetinu úvazku značně převyšuje. Dosud hledám vhodné organizační zarámování svých aktivit, zatím se řídím převážně pravidlem, že jsem-li osloven k nějaké činnosti, přednášce či vyjádření, mám-li prostor v kalendáři, neodmítám. Snažím se také dále pokračovat v dosavadních aktivitách.

1. Aktivity ve prospěch lidí v nouzi - a současně aktivity s nimi

Romové

Nadále se věnuji činnosti ve prospěch Romů, přičemž díky tomu, že protiromská nenávist veřejně projevovaná ve společnosti byla postupně nahrazena protimuslimskou a protiuprchlickou, můžeme se místo obrany místních komunit proti pochodům nenávisti věnovat spíše aktivitám ve prospěch romské komunity. Více prostoru zde dávám čistě náboženským aktivitám - spolupořádám romsko-české bohoslužby (např. v kostele sv. Martina ve zdi, v kostele CČSH na náměstí Barikádníků, v katolickém kostele sv. Václava v Praze 5 i v Berouně, kde jsem farářem na 2/3 úvazku). Snažím se o týmovou spolupráci v souvislosti s možnými podobami těchto bohoslužeb, aby byly soustavné, živé a srozumitelné pro všechny účastníky - a také pomáhaly k postupnému přibližování a začleňování do církve. V souvislosti s bohoslužbami také o velikonoční Bílé sobotě proběhl u sv. Martina ve zdi křest a požehnání větší skupiny dětí. Součástí těchto aktivit jsou i rozhovory o víře, přípravy liturgií částečně v romštině i prosté společné sdílení se. Do všech aktivit se snažím zapojovat také "většinové" evangeliky i neevangeliky.

Muslimové

Novým fenoménem letošního roku se stal prudký nárůst veřejně projevované nenávisti vůči muslimům. Ten ovšem vyvolal také vlnu nesouhlasu - v případě většiny protimuslimských shromáždění se konala i shromáždění za společný život. Některé z těch prvních jsem pořádal, jiné spoluorganizoval, moderoval či na nich vystupoval. Postupně se zvyšoval počet účastníků na straně "sluničkářské", v současnosti je přibližně stejný jako demonstrantů proti islámu. Kromě demonstrací se podílím také na akcích, směřujících k vzájemnému poznání a zlepšení vztahů mezi křesťany, Židy, muslimy, Romy i dalšími. Mohu jmenovat například mezináboženskou večeři, snídani (již proběhly 2), festival Stánek míru v Berouně a pod.

Uprchlíci

Dalšími "veřejnými nepřáteli" se stali uprchlíci. Tentokrát se k vlně odporu přidává i větší množství politiků, než jen dosud známí extremisté. Současně se však ve společnosti vzedmula i vlna solidarity s uprchlíky - a mladí lidé jezdí dobrovolnický dobře zorganizovaně pomáhat na Balkán i na Hlavní nádraží. Spolu s Alexandrem Flekem a Jonatanem Hudcem jsme založili iniciativu PUB - Pomoc uprchlíkům v Bělé, která se věnuje návštěvám a kontaktům s uprchlíky v detenčních centrech v Bělé pod Bezdězem a v Drahonicích. Součástí našich návštěv bývá předávání materiální pomoci. Snažíme se zajistit pomoc vždy pro celé skupiny, dnes například v Drahonicích rozdáváme darem telefonní karty všem cca 140 lidem v detenci. Vytváříme také balíčky, poskytující uspokojení některých základních potřeb - obsahují spodní prádlo, ponožky, teplé šaty, boty, mýdlo, šampón a pod (podle našich zkušeností je zde nejmenší riziko rozkradení darů zaměstnanci). Všechny tyto věci se dosud značné části klientů detenčních center nedostávaly. Situace se ovšem v souvislosti s mezinárodní kritikou, která se snesla na Českou vládu, také poněkud zlepšila. Materiální pomoc pořizujeme díky štědrosti dárců, kteří nám na transparentní účet 115-1167400297/0100 u Komerční banky přispěli již přes osmdesát tisíc Kč. Většinu času při návštěvách, které se konají každý víkend, však věnujeme společnému programu, poskytování informací, ale i k pití kávy a osobním rozhovorům. Z původních představ o společném hraní fotbalu prozatím sešlo, ale zato dostáváme velmi hezké dopisy, básně i písně v arabštině. Z "péče o uprchlíky" se pak naše aktivity mění v pěstování přátelských vztahů. Co se týká víry, je v Drahonicích i v Bělé nejvíce vlažných muslimů, jsou tam však i křesťané. Mezi lidmi muslimského vyznání jsou velké rozdíly - syrští muslimové mají ke křesťanům velmi dobrý vztah (a naopak), afgánští a pákistánští muslimové se v našich osobách setkávají s křesťanstvím často poprvé - a přátelíme se spolu. Naopak komplikovanější je situace u některých uprchlíků z Iráku, kteří jsou velmi poznamenáni utrpením, kterým prošli - některým zahynula ve válce část rodiny a obávají se o osud zbytku, prožívají napětí mezi sunity a šiity, a také na křesťany hledí s podezřením, zda mezi nimi nechtějí dělat misii. Uvědomujeme si však, co těžkého prožili (někteří byli po příchodu do Evropy vězněni nejprve v Maďarsku a nyní ještě u nás) - a že ti, kteří se chovají nejvíce nepřijemně, potřebují také nejvíce pomoci a projevené solidarity. V poslední době zažívají naši přátelé těžkosti při propuštění z Drahonic, kdy často skončí pozdě večer či v noci osamoceni a bez finančních prostředků v Podbořanech či v Žatci, odkud je jen obtížné dopravit je do

"civilizace".

K aktivitám ve prospěch uprchlíků se však přidávají také aktivity politické, vyjadřující podporu uprchlíkům i nesouhlas s některými politickými představiteli, kteří se chovají velmi populisticky a xenofobně - a chybí jim vlastně politické vize. Spolupracuji přitom s celou řadou iniciativ, jednotlivců i s křídly v politických stranách - zmíním např. Romea.cz, Konexe, Konsorcium nevládních organizací pracujících s migranty v ČR, Piráty a Mladé zelené na Praze 1, Idealisté.cz, HateFree, Amnesty International, Klinika a další. Jako svou vizi pro příští rok jsem si dal dosáhnout propuštění uprchlíků, umístěných v detenčních táborech.

Nebydlící a další

Snažím se nezapomínat ani na další sociálně vylučované skupiny, jako jsou nebydlící, duševně nemocní, lidé propouštěni z výkonu trestu, lidé odlišné sexuální orientace, matky samoživitelky a podobně. Podílel jsem se např. na bohoslužbách na počátku letošního pochodu Prague Pride, diskuzích i demonstraci k připravovanému zákonu o sociálním bydlení (pro zájemce bližší informace zde www.socialnibydleni.org/cs). Připomínám zde, že ve sborech seniorátu pravidelně o středách a pátcích vaříme polévky, které se rozdávají v parku u Hlavního nádraží.

2. Propagační a vzdělávací aktivity

Jako farář pro menšiny často přednáším na různých místech, ať již v rámci církve (pastorálky, konvent, seniorátní dny mládeže) či mimo církev (panelové diskuse a pod.). Poskytuji také rozhovory různým médiím - na psaní článků mi již nezbyvá čas. Nicméně snažím se důkladně sledovat stávající diskurs, a proto bych zájemcům o vzdělání se v situaci doporučil Migrační manifest nevládních organizací pracujících s migranty v České republice 2015 (www.migracnimanifest.cz), prohlášení vůdčích duchovních Německé evangelické církve, jehož text byl rozeslán v zásilkách do sborů. K aktuální situaci uprchlíků lze nalézt texty na <http://www.pomocuprchlikum.cz/> a také na facebookových stránkách PUB - Pomoc uprchlíků v Bělé (<https://www.facebook.com/groups/pomoc.bela/?fref=ts>), což je "naše" farářská iniciativa. Argumenty k diskuzím jsou shromážděny na https://docs.google.com/document/d/1h2vHJP0qh6LfnAn_8s06W8fhjoWeHlkv9w_SaMDN1mU/edit.

3. Podněty a žádosti

Českou podobu současné uprchlické krize vidím do značné míry jako krizi politickou a společenskou, kdy se u nás většina obyvatel z neznalosti či propadnutí předsudků obává muslimů a uprchlíků - a politici, namísto aby ukazovali cestu dále a pomáhali tyto převážně neopodstatněné obavy rozptýlovat, na nich staví svou kariéru a svým přístupem je ještě posilují. Řešení této krize je podle mého názoru v přispívání ke změně nálady ve společnosti - a k tomu může výrazně přispět i menšina, která pozitivně ovlivňuje své okolí a pomáhá se zbavovat předsudků a strachu. K tomuto působení bych vás chtěl požádat i ve sborech. Sám přitom mohu nabídnout setkání, besedu či přednášku.

Menšina ovšem může také výrazně ovlivňovat i chování politiků. Proto bych vás závěrem rád požádal o zvážení podpory ve dvou věcech: I. 17. listopadu se od 13.30 koná shromáždění a pochod Tahle země patří všem!, který začíná na náměstí Míru. Evangelíci demonstrují jen zřídka, ale zde vás prosím o zvážení účasti a její propagace - i třeba s vhodnými standartami. II. Na podnět Seniorátního výboru chystáme s Tomášem Trusinou dopis určený k hromadnému zasílání emailem všem, kteří s ním budou souhlasit, předsedovi vlády. Na komunikaci veřejným dopisem, jako byl např. Stop nenávisti, který podepsalo přes 11.000 lidí, vládní představitelé nereagovali, zde proto volíme tzv. Mailbombing. Prosím vás o podporu i v tomto. Zamýšlenou podobu dopisu přikládám:

*Vážený pane premiére,
jako občana této země mě znepokojuje přístup Ministerstva vnitra k současné uprchlické krizi. Zavírání uprchlíků do detenčních táborů je na hranici legality a za hranici lidskosti.*

Tento postup představuje odklon od základních hodnot, formulovaných Všeobecnou deklarací lidských práv, na nichž stojí společnost, chránící lidskou důstojnost bez rozdílu. Demokraticky a humanisticky smýšlející občané nemohou takto jednajících silové složky vnímat jako záštitu, ale jako ohrožení. Pokračovat v tomto ponižujícím přístupu k lidem na úterku znamená dehumanizaci společnosti a další zhoršení atmosféry v ČR a jejího postavení na mezinárodním poli.

Proto Vás žádám, abyste se zasadil o urychlené propuštění uprchlíků, zadržovaných v detenčních táborech. Prosím Vás také o vyjádření se k veřejnému dopisu Stopnenavisti.cz, který podepsalo přes 11.000 občanů a k prohlášení migracnimanifest.cz.

Vážení konventuálové, děkuji vám za zájem i podporu a srdečně zdravím!

Mikuláš Vymětal, farář ČCE v Berouně a pro menšiny